

Allmänt om överspänningskydd

Åska och andra överspänningar skadar och förstör alltmer elektronisk utrustning i takt med att vi skaffar fler datorer, larmsystem, faxar etc.

För att skydda utrustningen mot överspänningar måste man kortsluta ledarna de uppkommit i, under en kort stund och även leda ner dessa mot jord. Strömmen som då avleds kan uppgå till flera kA. De skyddskomponenter man använder är gas- urladdningsrör, varistor och suppressordiod. De används var och en för sig eller tillsammans i s k hybridskydd, beroende på deras skilda egenskaper.

Ett grovskydd kan med fördel monteras vid inkommande matning, lämpligast i mätarskåp som är förberett för överspänningsskyddsmontage. Efter grovskydd typ GS100SG, bör mellanskydd installeras för att få nätspänningen till en nivå som ej skadar utrustningen. Med vårt Grovskydd GS150E-300 får man ner spänningen till en så låg nivå att ett mellanskydd ofta inte behövs. Viktigt är att skydden jordas ordentligt.

Ett åskskydd skall, för att ge bästa möjliga skydd, vara fast installerat.

Val av överspänningskydd

Vilket skydd skall man då välja?

Om man skall ge en generell lösning så finns vissa grundregler man kan tänka på, även om varje anläggning är unik. När det gäller inkommande kraft så kan följande punkter vara en vägledning.

- Vid luftledning bör grovskydd installeras.
- På landsbygden bör grovskydd installeras.

Vid markbundet nät i tätort och övriga fall räcker oftast mellanskydd. Dessutom bör känslig elektronik såsom datorer, apparatskåp med PLC eller liknande skyddas med apparatskydd.

På signalsidan, som är lika viktig om signalkablarna går ut ifrån byggnaden/installationen, väljs skyddet beroende på vilken typ av signal det gäller samt anslutningstyp/kontaktton.

Försäkring

Används säkringar F1 större än 125 A vid inmatningen skall före skyddet ytterligare en försäkring F2<125 A installeras, om inte annat anges i Installationsanvisningar, Tekniska Data.

Nät- och överspänningskydd

GARO erbjuder ett bra sortiment för ett fullgott skydd. Man kan dela upp åtgärderna vid skydd av anläggningar och apparater i tre steg; grovskydd, mellanskydd och apparatskydd. Dessa skiljer sig främst genom förmågan att avleda ström och placeringen i anläggningen. Konkreta bestämmelser för detta finns fastställt i IEC 60664.

En induktans krävs mellan två skyddssteg på fas- och nolledare. Ledningarna mellan de olika stegen fungerar som induktanser, som bör ha en längd av:

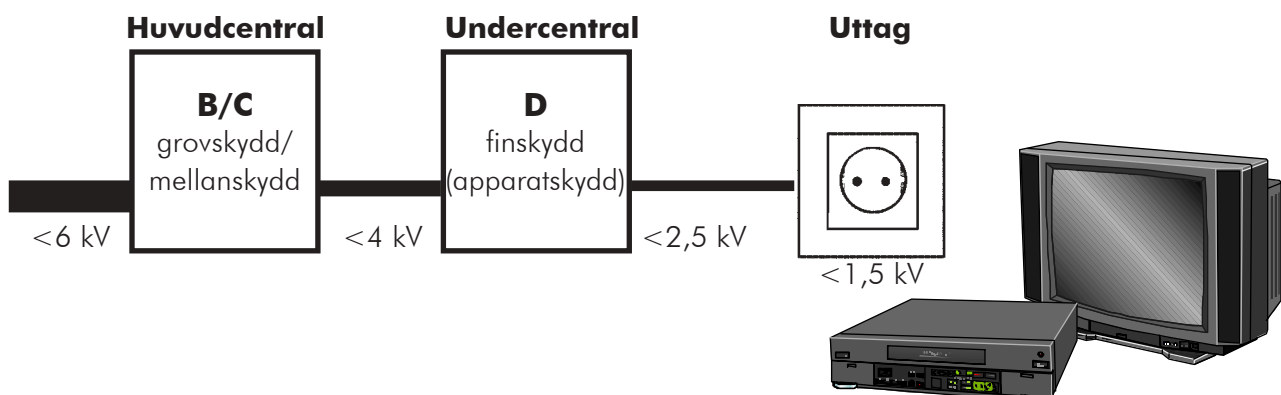
- mellan grovskydd och mellanskyddet 10 m, vilket motsvarar en induktans på 10µH.
- mellan mellan- och apparatskyddet 5 m, vilket motsvarar en induktans på 5µH.

Se skiss nedan.

B Grovskydd

C Grov- och mellanskydd

D Finskydd

E nummer Typ	Specifikation	Mått (bxhxd i mm)

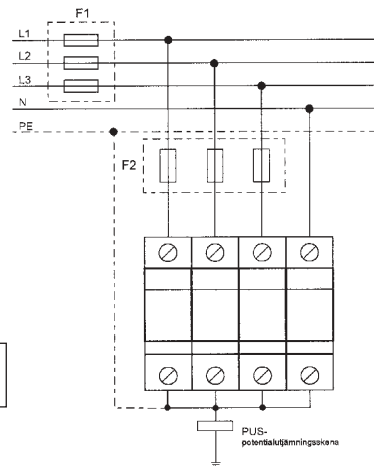
Grovskydd GS 100 SG

Överspänningsskydd för inkommande matning. DIN-skenmonterbart gnistgapsskydd. Skyddet bör efterföljas av mellanskydd typ GS41.

52 705 01	GS 100SG	Grovskydd, 1 modul	18x90x67

Tekniska data	GS 100SG
Nominell spänning U_N	230 V
Max nätström (utan försäkring)	160 A
Max kontinuerlig spänning U_C	280 V
Märkstötström (8/20 μ s)	100 kA
Anslutningsarea	10-50 mm ²
Temperaturområde	-40/+85°C
Plastmaterial	UL94-5VA
Restspänning	<4 kV

Schemat visar skydden installerade i TN-S nät

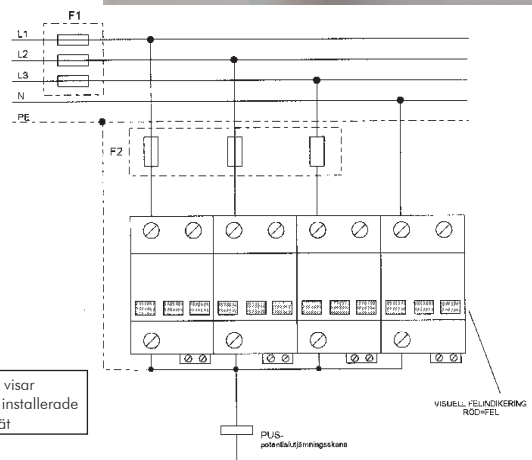
Grovskydd GS 150E-300

Överspänningsskydd för inkommande matning. DIN-skenmonterbart varistoskydd. Ett unikt överspänningsskydd med en restspänning på endast 800V, trots stötströmtåligheten på >15kA vid 10/350 μ s. Det betyder att man vid de flesta installationer inte behöver något annat skydd än detta. Inklusiv brytande larmkontakt.

52 705 02	Grovskydd	GS 150E-300, 2 moduler	36x91x61

Tekniska data	GS 150E-300
Nominell spänning U_C	300V
Max nätström (utan försäkring)	125A
Max kontinuerlig spänning	330V
Nom stötström (8/20 μ s-15ggr)	70kA
Max stötström (8/20 μ s)	140kA
Max stötström (10/350 μ s)	>15kA
Reaktionstid	25 ns
Restspänning	800V
Anslutningsarea	2,5-50mm ²

Schemat visar skydden installerade i TN-S nät

E nummer Typ	Specifikation	Mått (bxhxd i mm)

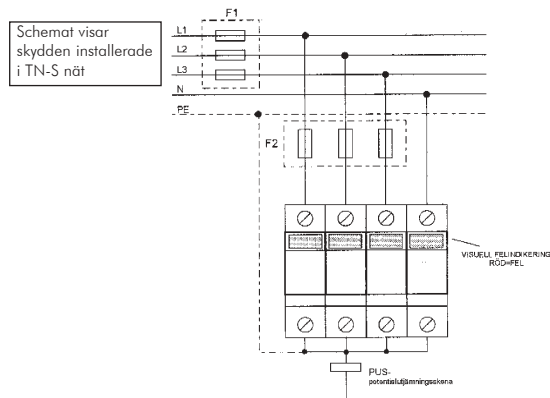
Mellanskydd GS 41

Jackbart överspänningsskydd för inkommande matning. DIN-skenmonterbart

52 705 05	GS41-230	Mellanskydd för 230V, 1-pol komplett, 1 modul	18x90x67
52 705 06	GS41S-230	Mellanskydd för 230V, 1-pol komplett, 1 modul inkl larmkontakt 1-vxl	18x90x67
52 705 08	GSM40-230	Stickdel till GS41, 230V (märkt GS40-230)	

Tekniska data	GS41
Nominell spänning	230V
Max nätström (utan försäkring)	125A
Max kontinuerlig spänning	275V
Nom stötström (8/20µs-20ggr)	15kA
Max stötström (8/20µs)	40kA
Max stötström (10/350 µs)	4kA
Reaktionstid	25ns
Restspänning	1,2kV
Anslutningsarea	1,5-25mm ²

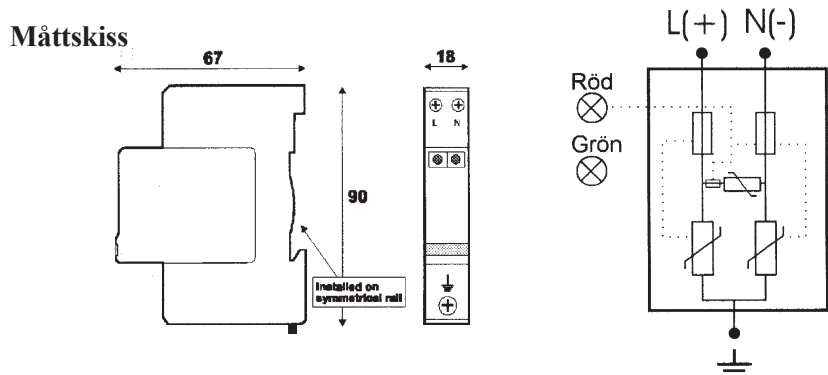
Apparatskydd GS 210

Jackbart överspänningsskydd för 1-fasmatning. DIN-skenmonterbart. Kan med fördel användas som skydd av känslig utrustning, för inom en fastighet uppkomna överspänningar och transienter.

52 705 12	GS210D-230	Apparatskydd för 230V, komplett, 1 modul	se Måttskiss
52 705 14	GSM210D-230	Apparatskydd för 230V, stickdel, 1 modul	

Tekniska data	GS210D-230
Nominell spänning	230V
Max kontinuerlig spänning	250V
Nom stötström (8/20µs)20ggr	3kA
Max stötström (8/20µs)	10kA
Restspänning	<1kV
Anslutningsarea	1,5-16mm ²

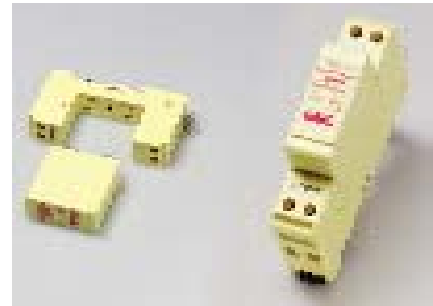

E nummer	Typ	Specifikation	Mått (bxhxd i mm)

Signal- och teleskydd GL 170

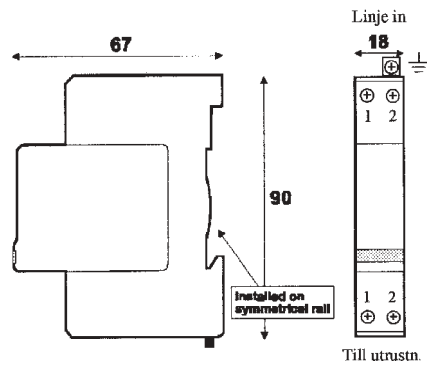
Jackbart överspänningsskydd för inkommande matning. DIN-skenmonterbart. För telelinjer.

52 705 18	GL 170	Signalskydd, 1 telelinje, komplett, 1 modul	se Måttskiss
52 705 19	GLM 170	Signalskydd, 1 telelinje, stickdel, 1 modul	

Måttskiss

Tekniska data	GL 170
Märkström	200mA
Märkspänning	170V
Min överslagsspänning	190V
Restspänning stötström	250V
Anslutningsarea	0,2-10 mm ²
Kapacitans	70 pF

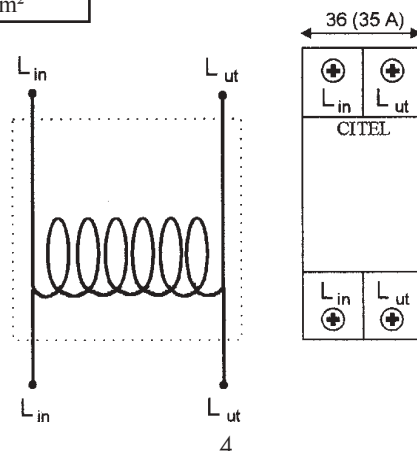

Induktans för koordinering av skydd GSH 35

Induktans för användning mellan två skyddssteg om avståndet: grov- och mellanskydd eller mellan- och apparatskydd är för kort. DIN-skenmonterbart.

52 705 22	GSH 35	Induktans för max 35 A, 2 moduler (63 A på förfrågan)	36x66x91

Tekniska data	GSH 35
Typ av nät	1- och 3fas
Max nätspänning	500V
Anslutningssätt	i serie
Max nätström	35A
Induktans	15µH
Anslutningsarea	4-35mm ²

E nummer Typ**Specifikation****Bryggor för GS41, GS150E-300 och GS100SG**

52 705 27	G35L03	Brygga för 3 pol till GS150E-300
52 705 28	G35L04	Brygga för 4 pol till GS150E-300
52 705 29	G16L3	Brygga för 3 pol till GS41 och GS100SG
52 705 30	G16L4	Brygga för 4 pol till GS41 och GS100SG

